

УДК 378:373.5.016:51

ПРОБЛЕМИ ТА ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ МУЛЬТИМЕДІЙНОЇ ОСВІТИ

КОВАЛЬЧУК Майя
Інститут реклами, Київ, Україна

Проаналізовано зарубіжний досвід мультимедійної освіти, виділено основні тенденції розвитку мультимедійної галузі. Визначено перспективні напрями підготовки майбутніх фахівців із дизайну до застосування мультимедійних технологій у професійній діяльності.

Ключові слова: *дизайн, веб-ресурси, мультимедіа, мультимедійні технології, мультимедійні системи.*

ВСТУП

Сьогодні, практично в усіх ВНЗ України впроваджено електронні бібліотечні системи, дедалі більшого поширення в освітній практиці набуває застосування системи управління навчанням (СУН, англ. Learning Management Systems, LMS), які використовуються для розробки, поширення навчальних матеріалів та роботи з ними у навчальному процесі. Складовими яких є індивідуальні завдання, контрольні роботи різних типів, початкові проекти для роботи у малих групах, різноманітні текстові та мультимедійні посібники, що інтегруються у навчальні комплекси за допомогою відповідних комунікативних засобів, зокрема, сервісів повідомлень та голосового і відеозв'язку.

ПОСТАНОВКА ЗАВДАННЯ

Мета дослідження полягає у аналізі досвіду зарубіжних країн щодо можливостей використання мультимедійних навчальних систем та технологій у навчальному процесі.

РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ ТА ЇХ ОБГОВОРЕННЯ

Одним із визнаних світових лідерів у сфері застосування інноваційних, зокрема мультимедійних, технологій та навчальних систем в освіті вважається *Великобританія*. Британські вчені, освітяни й урядовці вважають, що за умови правильного використання цифрові технології здатні підвищити рівень освіти у їхніх школах і коледжах, стимулювати розвиток промисловості та комерційного сектору, дати можливість здобути освіту всім учням, особливо тим, хто в іншому випадку не міг би її здобути, а також значно підвищити рівень життя.

Упродовж останніх двадцяти років у цій країні щорічно проводиться найбільша у світі міжнародна виставка освітніх методик (BETT). Виступаючи на її відкритті у 2003 році, Державний секретар Великобританії з питань освіти та зайнятості Ч. Кларк сказав: «Я хотів би, щоб політика уряду стосовно інноваційних технологій в освіті

забезпечила більш інтенсивне їх застосування. Я вірю, якщо їх використовувати належним чином, то вони позитивно вплинуть на навчальну діяльність учнів. Це слід усвідомити та зрозуміти всім» [1].

У результаті такої політики майже кожна британська школа та університет мають мультимедійні кабінети та необхідне програмне забезпечення. Підготовка вчителів у сфері створення і використання мультимедійних засобів для навчання здійснюється у межах предметно-орієнтованих курсів, що мають практичну спрямованість та побудовані на основі діяльнісного підходу.

Аналіз зарубіжного досвіду підготовки майбутніх фахівців до застосування сучасних технологій у *Сполучених Штатах Америки* засвідчив, що потенціал комп'ютерних технологій у США з 80-х років ХХст. почали використовувати із метою модернізації та покращення якості освіти. Комп'ютер став відігравати роль засобу для покращення навчання, який дозволяє використовувати програмні засоби навчального призначення, що розвивають навички та вміння критично мислити. Більшість університетів у США пропонують програми, орієнтовані на підготовку студентів до вивчення спеціалізованих мас-медійних курсів. Одна з таких програм розроблена американськими експертами в галузі медіа-освіти Мак Дугалом і Сквайєзом. Їх програма побудована на опануванні такими рівнями використання мас-медіа: часткове використання мас-медіа в навчальному процесі; інтеграція мас-медіа в чинні програми шкільних дисциплін; зміни в розкладі, пов'язані із введенням мас-медійних курсів; зміна вчительських ролей та фундаментальна теорія навчання [2].

Цікавою у контексті нашого дослідження є модель комп'ютеризованої освітньої реформи, заснована на інтеграції окремих предметів навчання з використанням інноваційних технологій, яка була розроблена у *Болгарії* 1978 року. Реалізація якої дозволила впровадити освітні проекти на шкільному та університетському рівнях, серед яких: середовище Geomland, система Logo та Comenius Logo. Відтак, сучасні болгарські дослідники зосереджують свою діяльність на формуванні в майбутнього фахівця комп'ютерної грамотності та вміння використовувати мультимедіа [3;4].

Інформатизація освіти у *Польщі* відбувається за двома складниками: вивчення окремого предмету інформатики та використання інформаційних технологій, у тому числі комп'ютерної техніки і педагогічних програмних засобів, тобто навчаючих програм, на уроках [5].

Так, Г. Кєдровіч у своїй праці пропонує використовувати мультимедійні технології як один із найефективніших засобів інформатизації освіти [6]. Реформа Міністерства Народної Освіти Польщі, проведена в польській школі, поставила інформаційну освіту в ряд першочергових напрямів [5].

У початковій школі в *Ізраїлі* з 1996 р. реалізується освітня програма «Наука в технологічному суспільстві» (MABAT), створена для

підготовки молодого покоління до життя в умовах інформаційних змін. Цей проект зорієнтовано на отримання людиною специфічних знань та умінь про науку та техніку, необхідних для життя в сучасному суспільстві, реалістичного сприйняття світу, підвищення рівня взаєморозуміння між людьми й різними державами. Програма MABAT передбачає вивчення предметів, які включають у себе інноваційні технології, до яких входять: лабораторії, оснащені комп'ютерною технікою; бази даних із новими навчальними програмами; мультимедійна апаратура; середовище Logo-Lego.

Таким чином, загальними світовими тенденціями у розвитку інформатизації освіти є:

а) розширення сфери використання мультимедійних навчальних засобів у освітньому процесі;

б) перехід від епізодичного до систематичного застосування мультимедійних засобів при вивченні освітніх предметів, курсів;

в) поява принципово нових мультимедійних навчальних систем (навчальних та ігрових середовищ, інтелектуальних наставників, текстових редакторів, експертних, гіпертекстових навчальних систем, інтерактивних аудіо- і відеозасобів тощо); візуалізація навчальних систем;

г) широке використання мультимедійних засобів у позакласній та позашкільній роботі, що сприяє наближенню навчальної діяльності до дослідницької, конструкторської, подоланню розриву між навчальною і професійною діяльністю;

д) формування основ інформаційної культури при вивченні різних освітніх предметів.

ВИСНОВКИ

Аналіз зарубіжного досвіду свідчить, що існують різні підходи до можливостей використання мультимедійних навчальних систем та технологій у навчальному процесі. Це дозволяє визначити перспективні напрями підготовки майбутніх фахівців із дизайну до застосування мультимедійних технологій: державна підтримка освітніх програм підготовки майбутніх дизайнерів; розробка спеціальних стандартів для підготовки дизайнерів стосовно сформованості у них належних знань, умінь і навичок щодо використання мультимедійних навчальних систем у професійній діяльності; створення курсів підвищення кваліфікації, побудованих за принципами мультимедійного навчання; упровадження мультимедійних освітніх середовищ у різні типи шкіл.

ЛІТЕРАТУРА:

1. <http://mon.gov.ua/usi-novivni/novini/2017/06/16/liliya-grinevich-vidteper-vidavnicztva-obov%E2%80%99yazkovo-nadavatimut-mon-elektronnu-versiyu-pidruchnik/>
2. Warschauer M. Network-Based Language Teaching. Concepts and Practice / M. Warschauer. – Cambridge : CUP, 2000. – 256 p. – P. 105.
3. McLuhan M. Understanding media. – Fal-mouth, 1973. – 114 p.
4. Сендова Е. Унификационные компьютерные среды: болгарская модель образования / Е. Сендова // Информатика и образование. – 1997. – № 8. – С. 109–113.
5. Чичук В. М. Розвиток інформаційної освіти в різних країнах (ретроспективний аспект) / В. М. Чичук // Зб. наук. пр. Уман. держ. пед. ун-ту ім. П. Тичини. – 2011. – Ч. 1. – С. 195–199.
6. Смірнова-Трибульська Є. М. Структура та зміст інформаційної освіти у Польщі / Є. М. Смірнова-Трибульська // Комп'ютер у школі та сім'ї. – 2001. – № 6. – С. 47–50.

KOVALCHUK M. PROBLEMS AND TRENDS IN DEVELOPMENT OF MULTIMEDIA EDUCATION

The article analyzes the foreign experience of multimedia education, highlights the main trends of the multimedia industry. The perspective directions of preparation of future design specialists for application of multimedia technologies in professional activity are determined.

Key words: *design, web resource, multimedia, multimedia technology, multimedia systems.*